

Seznam příloh

Příloha 1 - Obrázkové přílohy –Instagramový účet Čeština2.0

Příloha 2 - Obrázkové přílohy – Instagram Petra Stohwassera

Příloha 3 - Obrázkové přílohy - cvičení z učebnic českého jazyka pro 1. stupeň ZŠ

Příloha 4 - Pilotní dotazník

Příloha 5 – Žákovská řešení pilotních dotazníků

Příloha 6 – Dotazník č. 1

Příloha 7 – Ukázka žakovských řešení dotazníku č. 1

Příloha 8 – Dotazník č. 2

Příloha 9 – Ukázka žakovských řešení dotazníku č. 2

Příloha 10 – Dotazník č. 3

Příloha 11 – Ukázka žakovských řešení dotazníku č. 3

Obrázkové přílohy – instagram

Příloha číslo 1 - Instagramový účet Čeština2.0



Příloha číslo 2

Instagram Petra Stohwassera

Plejerka

Hráčka

„Kristýna je výborná plejerka.“

#volekamo

Vystoupit z komfortní

zóny

*„Úspěch přijde, až vystoupíte
z komfortní zóny.“*

#volekamo

Můj mozek nemozkuje

Komentář při nechápání, udivení

*„Cože??
Můj mozek nemozkuje.“*

#volekamo

To mi žíly netrhá

Nevadí mi to, nezajímá mě to

„Hele, tak to mi žíly netrhá.“

#volekamo

Získáváš bludišťáka

Původní hláška z dětské soutěže Bludiště;
když něco víš/uhodneš/vyluštíš

*„Dobře ty. Získáváš (zlatého)
bludišťáka.“*

#volekamo

Rizz

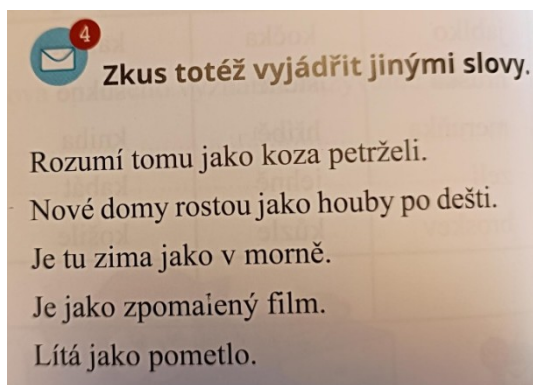
Umění „balit“ (zaujmout), charisma

*„1: Jsem jí řek', jestli není
Netflix, protože bych se na ni
díval celý den.
2: Kámo, neskutečnej rizzer jsi.“*

#volekamo

Příloha 3 - Obrázkové přílohy - cvičení z učebnic českého jazyka pro 1. stupeň ZŠ

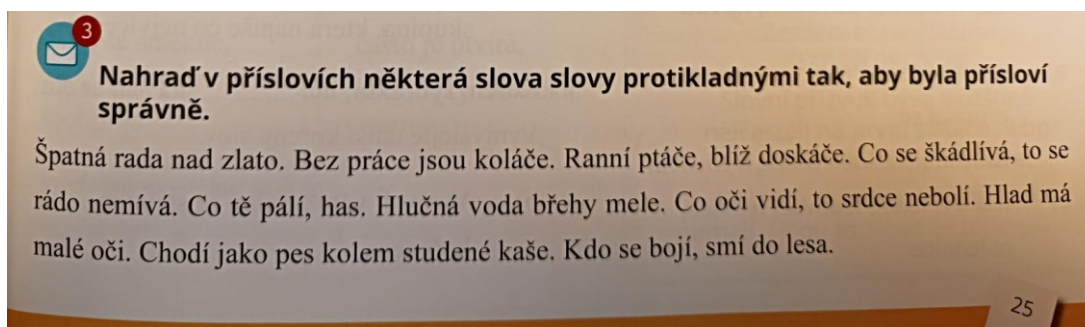
Obrázek 1



4 Zkus totéž vyjádřit jinými slovy.

Rozumí tomu jako koza petrželi.
Nové domy rostou jako houby po dešti.
Je tu zima jako v morně.
Je jako zpomalený film.
Lítá jako pometlo.

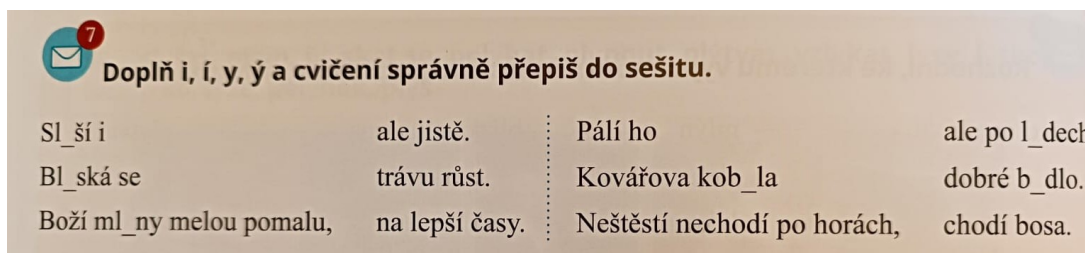
Obrázek 2



3 Nahraď v příslovích některá slova slovy protikladnými tak, aby byla přísloví správně.

Špatná rada nad zlato. Bez práce jsou koláče. Ranní ptáče, blíž doskáče. Co se škádlivá, to se rádo nemívá. Co tě pálí, has. Hlučná voda břehy mele. Co oči vidí, to srdce nebolí. Hlad má malé oči. Chodí jako pes kolem studené kaše. Kdo se bojí, smí do lesa.

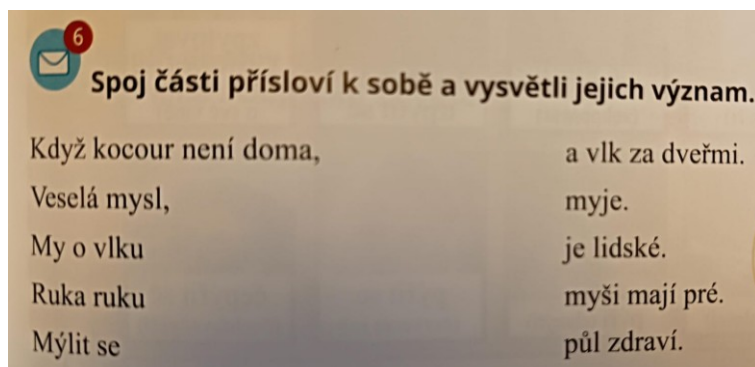
Obrázek 3



7 Doplň i, í, y, ý a cvičení správně přepiš do sešitu.

Sl_ší i	ale jistě.	Pálí ho	ale po l_dech.
Bl_ská se	trávu růst.	Kovářova kob_la	dobré b_dlo.
Boží ml_ny melou pomalu,	na lepší časy.	Neštěstí nechodí po horách,	chodí bosa.

Obrázek 4



6 Spoj části přísloví k sobě a vysvětli jejich význam.

Když kocour není doma,	a vlk za dveřmi.
Veselá mysl,	myje.
My o vlku	je lidské.
Ruka ruku	myši mají pré.
Mýlit se	půl zdraví.

Obrázek 5

4 Urči pád vyznačených podstatných jmen.

Ptej se takovou pádovou otázkou, abys **odpověděl** daným slovem.

Vzor:
Bez práce nejsou **koláče**. **Kdo? Co?...**nejsou bez práce? Koláče.







Boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Lepší vrabec v hrsti, než holub na střeše.
Co je šepem, to je s čertem. Jablko nepadá daleko od stromu.
Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Darovanému koní na zuby nehleď.
Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítrěk. Hlad má velké oči.

Obrázek 6

f) Proč s ním kamarádím?

Popis má být výstižný, přesný, názorný. Nejprve popisujeme znaky důležité, nápadné, potom teprve znaky méně důležité. Pro názornost můžeme využít různá přirovnání.

2 Doplň přirovnání.

	Je vysoký jako...		Je kyselý jako...	
	Je chytrý jako...		Je pilný jako...	
	Je rychlý jako...		Je usměvavý jako...	

87

Obrázek 7

2 Vyber slova, která vystihují rčení.

a)

odrostl dětským střevíčkům	a) byl pracovitý	b) vyrostl	c) byl líný
nebyl lechtivý na práci	a) neměl kde bydlet	b) byl hladový	c) byl pracovitý
měl srdce na dlani	a) měl hlad	b) byl dobrosrdečný	c) byl líný
měl střechu nad hlavou	a) byl v nouzi	b) třásl se zimou	c) měl kde bydlet
rád přiložil ruku k dílu	a) byl pracovitý	b) nudil se	c) říkal pravdu

b)

chytat lelky	a) říci pravdu	b) nudit se	c) utéct
klepat kosu	a) třást se zimou	b) být pracovitý	c) mít hlad
mít hlavu v oblacích	a) být v nouzi	b) snít	c) mít potíže
prásknout do bot	a) utéct	b) třást se zimou	c) vyrůst
přiznat barvu	a) mít chuť na jídlo	b) pracovat	c) říci pravdu

Obrázek 8

6 Spoj části přirovnání, které k sobě patří. Vysvětli.

P__lný jako	vlk.	T__chý jako	ve__.
Dut__ jako	l__ška.	B__strý jako	r__ba.
Pomalý jako	včelka.	L__ný jako	straka.
Hladový jako	hlem__žd.	P__šný jako	r__s.
Ch__trý jako	paře__.	Krade jako	pá__.

a | Znáš nějaká další přirovnání?
b | Podle čeho přirovnání asi vznikla?
c | Doplň vynechaná písmena a cvičení napiš.

Obrázek 9

8 Jsou tato přísloví správně?

Večerní ptáče dál doskáče.
Nakresli si to za uši.
Každý začátek je lehký.
Lež má krátké ruce.

a | Oprav chybná slova ve větách a věty napiš.
b | Vysvětli, co jednotlivá přísloví znamenají.
c | Znáš další přísloví?

Obrázek 10

5 Co znamenají tato lidová rčení? Spoj, co k sobě patří.


Ani pes by to nežral.	Má se velmi špatně.
Chcíp tam pes.	Místo, kde se nic neděje.
Ani pes po něm neštěkne.	Svěřil něco nesprávnému člověku.
Svěřil maso psovi.	Venku je špatné počasí.
Ani psa by nevyhnal.	Jídlo, které se nedá jíst.
Má se pod psa.	O člověku, na kterého si nikdo ne- vzpomene.

Obrázek 11

14 **Doplň a vysvětli přirovnání. Vybarvi včelku.**

Je pilná jako v _____ a.
Je mazaná jako l _____ a.
Má oči jako p _____ y.
Je jako s _____ n v porcelánu.
Je ospalý jako k _____ ě.
Má vlasy černé jako h _____ n.

Vzpomeň si na další přirovnání nebo vymysli nová. _____




Obrázek 12

9 **Doplň názvy zvířat do následujících přirovnání.**

Má hlad jako _____ . Je šp_navý jako _____ .
Je p_lný jako _____ . Vrtí se jako p_tel _____ .
Je chudý jako _____ . Je zdravý jako _____ .
Je mokrá jako _____ . Sl_ší jako _____ .

Nápověda: rysblechamyšvčelkalevmyšpraserybička



Obrázek 13

- Ve **frazeologismu** ztrácejí slova původní význam a nabývají nový, často přenesený význam.
- **Metafora** – v jediném pojmenování spojuje 2 významy na základě vnější podobnosti. Používá se v poezii, např. zuby pily, zub času.

► **1. Říkej, co k sobě patří.**

strkat do něčeho nos	vše je dohodnuté
připadat si jako páté kolo u vozu	přiznat pravdu
prodávat něco za babku	postupovat správně
už je ruka v rukávě	bude lépe
být na dobré cestě	připadat si zbytečný
dostat čočku	znenadání
jít s barvou ven	prodávat něco levně
klobouk dolů	být na obtíž
má děravé ruce	starat se o něco zbytečně
blýská se na lepší časy	dostat vynadáno
být trnem v oku	vzdát se
blesk z čistého nebe	zaslouží si obdiv
hodit flintu do žita	lenošit
chytat lelky	je nešikovný

► **2. Odpočkej si.**

Obrázek 14

► 5. Souhláskové skupiny a změny v nich

Doplň jednu nebo dvě souhlásky.
Ro__ kvetlé růže krásně voněly. Slunce se ro__ ářilo. Léčil se na infekčním o__ ělení.

Doplň jedno nebo dvě -n-.
dřevě__ é domy, kame__ é sochy, hroznové víno z vi__ ice, neví__ á oběť, to je vi__ ík

Doplň předložku s (se), z (ze), bez.
__ poctivostí nejdál dojdeš. __ práce nejsou koláče. Měl __ pekla štěstí.

Doplň předponu s-, z-.
Jablka__ červenala a__ padla. Přetížená větev se__ lomila. Ježek se__ točil.

Doplň předponu s-, z-, vz-.
Pestrá__ trava je zdravá. __ tmívalo se. Vítr se__ tišil. Obilí__ klíčilo. __ pomněli si.

Obrázek 15

4 Spoj obě části přísloví.

Lepší vrabec v hrsti,	létají třísky.
Kdo chce psa bít,	nežli holub na střeše.
Když se kácí les,	dál doskáče.
Kde nic není,	hůl si vždy najde.
Ranní ptáče	ani smrt nebere.

► Dokážeš přísloví vysvětlit? Dopiš k přísloví písmeno vysvětlení.

- A Při práci může vzniknout i škoda.
- B Vstávej brzo, uděláš více práce.
- C Když chceš někomu ublížit, vymyslíš si důvod.
- D To je velká bída.
- E Spokoj se s tím, co máš.

18

Obrázek 16

3 Doplň do přirovnání názvy zvířat.

Je líný jako _____ . Je mokrý jako _____ .
 Jde pomalu jako _____ . Má sílu jako _____ .
 Má paměť jako _____ . Je vlezlý jako _____ .
 Je pilný jako _____ . Je hladový jako _____ .
 Je pyšný jako _____ . Je chytrý jako _____ .



obrázek 17

4 Zkus vysvětlit ustálená slovní spojení.

VZOR: krkavčí matka = špatná matka

kočičí zlato = _____
 labutí píseň = _____
 sisyfovská práce = _____
 Achillova pata = _____
 psí oči = _____
 krokodýlí slzy = _____
 má dlouhé prsty = _____
 aprílové počasí = _____
 jepičí život = _____
 žabomyší válka = _____


► KVÍZ

<p>MÁ BOTY Z TOULAVÉHO TELETE.</p> <p>A Má nekvalitní obuv. B Má velmi kvalitní obuv. C Rád se toulá.</p>	<p>NOSIT DŘÍVÍ DO LESA.</p> <p>A Věnuje se ornitologii. B Dělá zbytečnou práci. C Pomlouvá někoho.</p>
<p>SPÍ JAKO DUDEK.</p> <p>A Chrápe. B Tvrdě spí. C Má lehké spaní.</p>	<p>VZAL MU VÍTR Z PLACHET.</p> <p>A Okradl ho. B Pokazil mu jeho plány. C Uspal ho.</p>

51

obrázek 18


2 Slož správně pranostiky.




1	Na svatou Barboru	zima lidí hodně zkruší.
2	O svatém Mikuláši	hojnost vína, ovoce.
3	Když na Mikuláše prší,	saně do dvoru.
4	Jasně Vánoce -	bude příští rok hubený.
5	Svatá Lucie	často snížek prší.
6	Není-li prosinec studený,	nocí upije.

80

Obrázek 19


13  **Doplň vhodná slova a vysvětli, co přirovnání znamenají.**

Lék je hořký jako...	Jablko je sladké jako...
Rudolf je pyšný jako...	Adam přišel mokrá jako...
Karel je pilný jako...	Jazyk má ostrý jako...




Pelyněk pravý

Obrázek 20

16  **Doplň i, í, y, ý. Najdi ve třídě spolužáka, který je:**

rovn__ jako jedle,	piln__ jako včela,
vysok__ jako topol,	ohebn__ jako prut,
mlsn__ jako kocour,	č__pern__ jako veverka,
ch__tr__ jako liška,	neposedn__ jako š__dlo.



■ Kolik i, í, y, ý budeš doplňovat, když budeš mluvit o spolužačce?


Obrázek 21




12 **Doplň i, í, y, ý. Vysvětli přirovnání a přísloví.**

V__sí na něm jako kl__ště. Má tváře jako s__sel. Je huben__ jako v__žle.
Je chud__ jako kosteln__ m__š. Je hb__tý jako kamz__k. Plazí se jako
hlem__žď. M__l__ti se je l__dské. Kovářova kob__la chodí bosa. P__šný jako páv.
S__lný jako b__k.

Obrázek 22


9 **Doplň i, í, y, ý a vhodné slovo podle obrázku.**

Dědeček je moudr__ jako _____	
Mart__ na mlč__ jako _____	
Rad__m je pevn__ jako _____	
H__nek je červen__ jako _____	



Obrázek 23

5 Doplň chybějící písmena a spoj, co k sobě patří. Potom vysvětli, co věty znamenají.

Pýcha předch___zí	oč___.	
Syt___ hladovému	r___že.	
Stra___ má velké	nesp___lí.	
Trp___ livost přináš___	dun___.	
Mrá___ kopřivu	kolá___e.	
Prázdný su___ nejvíce	pá___.	
Be___ práce nejsou	nev___ří.	

Procvičuj si více na www.skolasnadhledem.cz, zadej kód 566 019.

Obrázek 24

3 Škrtni chybně užitá slova a nad ně napiš správná slova.

Dvakrát měř a jednou sázej. Darovanému koni na zuby neťukej. Kam nechodí slunce, tam chodí opravář. Kdo jinému jámu kopá, sám do ní zametá. Nechval dne před svačinou.

Mluviti stříbro, mlčeti železo. Jak se do lesa volá, tak se z lesa práší. My o vlku a jezevec za dveřmi. S poctivostí nejdál doneseš. Co můžeš udělat dnes, nech na zítřek.


■ Vysvětli přísloví.

Obrázek 25

22 Doplň párové souhlásky.

Každý začátek je tě_ký. Opakování je ma_ka moudrosti.
Le_ má krá_ké nohy. Dobrá hospodyňka pro pírko
i přes plo_ skočí. Neha_, co tě nepálí!
Na jazyku me_, a v srdci le_.

■ Skloňuj slovo **hospodyňka**. Pomůže ti přehled pádů na straně 18.
■ Vysvětli, co jednotlivá přísloví znamenají.

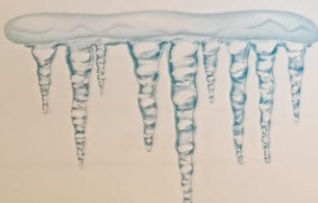


Obrázek 26

6 Doplň **i, í, y, ý**. Ve čtvrtém větěm celku vyznač základní skladební dvojici.

Magické kouzlo Vánoc je dotvářeno různými zvyklostm____
a pověrám____. V tomto obdob____ se setkáváme rovněž
s pranostikam____.

Tmavé Vánoce – světlé stodol____. Svatá Barbora vyhání
dřív____ ze dvora. Jaké zim____ v prosinci, taková tepla
v červnu. Padá-li na Boží hod vánoční sních, hodně obil____ bude na pol____ch. Mnoho sněhu
v prosinci – mnoho ovoce a tráv____. Jsou-li vrb____ o Vánocích plné rampouchů, bývají
o Velikonocích plné kočíček. Na svatou Lucii jasný den, urodí se konop____ a len. Je-li
prosinec mírný a vlhý, nenadělá nám zima těžké hlav____.





■ Podtrhni podstatná jména ve tvaru 2. p., č. mn.

Obrázek 27

6 Vyhledej v příslovcích číslovky a urči jejich druh.

Devatero řemesel, desátá bída. Když se dva perou, třetí se směje. Ryba a host třetí den páchnou. Kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem. Jedna chyba sto jiných za sebou táhne. Stokrát nic umořilo vola. Mnoho psů, zajícova smrt. Kdo šetří, má za tři. Dvakrát měř, jednou řež.

■  Vyber si jedno přísloví a vysvětli ho. V jaké situaci bys ho použil/a?


■  V kolika jazycích umíte napočítat do tří (do deseti)?

Obrázek 28

15 Doplň předložky **s, z**. Podle uvedeného data vyhledej v kalendáři vlastní jméno a doplň jeho správný tvar.

Na svatého _____ (12. 3.) den ____ nocí v jedné míře. Svatý _____ (29. 9.) všechno ____ polí spálí. Červen červený jako ____ růže květ. Svatá _____ (15. 10.) ____ rosičky nadělává perličky. Dávej ____ rozumem, ber ____ rozvahou. ____ čistého pramene plyne čistá voda. Žádný učený ____ nebe nespádl. Kdo ____ čím zachází, tím také schází. Jako by mu ____ oka vypadl.


■ Vyber si některý z uvedených větých celků a vysvětli jeho význam.

 Vyber mezi podstatnými jmény ve cvičení 15 slova s více významy.


Obrázek 29

14 Přečti si pozorně text.

Paní učitelka má:
anténky jako rádio (aby mohla zachytit opisování),
uši jako zajíc (aby lépe slyšela, kdo napovídá),
nohy jako gazela (aby mohla hned přiběhnout k tvé lavici),
paměť jako slon (aby si pamatovala zadané úkoly),
oči jako rys (aby tě mohla nepozorovaně sledovat).
(podle Béatrice Rouerové)




■ **A co všechno umí vaše paní učitelka / váš pan učitel? Tvoř větné celky podobné tomu, co sis právě přečetl/a.**
Vzor: Paní učitelka má ruce jako chobotnice (aby stihla všechny naše sešity opravit).

■  **Vymýšlej podobná přirovnání o žácích.**

Obrázek 30

15 Vyber jednu z možností.

Pranostika je: a) lidová tradice
b) lidové pořekadlo o předpovědi počasí
c) lidová báseň o zvířatech



■ **Přečti si pranostiky a vysvětli je.**

Novoroční noc světlá a tichá, bez deště a větru – dobrý rok.


Jakým kdo je na Nový rok, takový bude po celý rok.

■ **Napiš, co asi dělal na Nový rok ten, kdo potom chodil celý rok do knihovny.**

Obrázek 31

6 Doplň do přirovnání vhodná přídavná jména mužského rodu.

je _____ jako liška	je _____ jako opice
je _____ jako sova	je _____ jako páv
je _____ jako had	je _____ jako rak
je _____ jako osel	
je _____ jako blesk	
je _____ jako hlemýžď	
je _____ jako laň	
je _____ jako pes	
je _____ jako veš	



Opakování - vyjmenovaná slova po B

Pracovní sešit
díl 1., strana 16.

1

Návštěvník

"Že nevíte, kdo přebývá ve starobylém příbytku pod babykou," dobýval z nás znalosti Lolík.

"Zbytečná otázka, babička Všetečková," odbyla ho Fína.

"Kdyby jen ona. Taky Pepánek," zvedl obočí Lolík. "A ještě kluk, který vypadá jako bidlo. Zbyněk. Nebo Zbyšek?"

Zbystřili jsme. Kdyby byly prázdniny, nebylo by to bývalo nic neobyčejného. Ale teď?

Kiki však hbitě přišla věci na kobytku.

"Ve městě řadí chřipka. Asi zavřeli školu. Pepánek má tady pít bylinkový čaj a pobytem u nás zesílít."

"Vždyť je silný jako býk."

Ať tak či tak, bylo jisté, že Pepánek tu bude nějaký čas bydlet s námi.



2 Zopakujte si.

Po obojetných souhláskách B, F, L, M, P, S, V, Z se píše y/ý

- ve všech tvarech slov vyjmenovaných,
- ve slovech s nimi příbuznými,
- v koncovkách některých slov (budeme probírat později).

V ostatních slovech píšeme po obojetných souhláskách i/í.

Vyjmenovaná slova po B jsou: **být, obyčejný, bystrý, bylina, kobyla, býk, babyka, Bydžov, Příbyslav, Hrabyně, Bylany, Zbyněk, Zbyšek.**

Pozor! být (existovat) x bít (tlouci)

bydlo (bydliště) x **bidlo** (dlouhá tyč)

býlí (plevel) x **bílý** (mající bílou barvu)



3 Pracujte s článkem.

- a) Vypište vyjmenovaná slova po B, jejich tvary a slova s nimi příbuzná.
- b) Ke každému vypsání slovu říkejte další slova s ním příbuzná.
- c) Odůvodněte y, ý, í, í po B ve slovech z článku.
- d) Vysvětlete význam modře podložené věty a částí vět.
- e) Popište, jak vypadá kluk "jako bidlo".

Obrázek 36

Opakování - vyjmenovaná slova po P

Pracovní sešit
díl 1., strana 19.

7 Šikulové, doplňte a napište přísloví. Vysvětlete je.
Kdo jinému jámu..., ...
Jak se do lesa..., ...
Oko za oko, ...
Tak dlouho se chodí..., ...

8 Doplňte i, í, y, ý, cvičení napište a vysvětlete žlutě podložená přísloví.
Kobla si zranila psk pchlavou bllnou. Popš ptakopška. Pcha předchází pád.
Na hrubý pytel hrubá záplata. Spřihněve, neopšuj! Lza se přřila jako pvoňka. Vllk
zbl Karlíka a teď zpřtuje svědomí a pšká. Koupřl si llnkovaný sešit s přjákem. Polřká
přlulky proti kašli. Na přru se třpřtí kapřčky vody. Na břdle sedí vrabec a čepřří se.
Zpřvala přsničku o slepřčce Ppalce. Klopřtal přsčítou přšinou. Fřllp má přhy
na oblřčeji.

Obrázek 37

11 Ke každé větě ze žlutého rámečku vyberte větu z oranžového rámečku, jejíž smysl je podobný.

Jazyk jako břitva.	Není růže bez trní.
Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.	Nemá pro slovo daleko.
Všechno má svůj rub a líc.	Na hrubý pytel hrubá záplata.

Obrázek 38

6 Tři úkoly pro chytré hlavy.

1. úkol: Doplňte slova, která se rýmují.
kočička - ? jásat - ? hrát - ? květ - ?

2. úkol: Dokončete přirovnání.
Je zdravý jako ? . Krade jako ? . Je pyšný jako ? . Je to jasné jako ?

3. úkol: Slovu chřadl se nejvíce blíží vyjádření
a) rozzlobil se,
b) urazil se,
c) byl nejraději sám,
d) zhoršovalo se mu zdraví.

Obrázek 39

10. Tři úkoly pro chytré hlavy.

1. úkol: Uveďte slova protikladná k následujícím slovům.

ohnutý pozdě svědomitý široký

2. úkol: Ke každému z následujících slov řekněte jedno slovo stejného nebo podobného významu.

černokněžník starobylý

3. úkol: Doplňte rčení.

Vrána k _____ sedá. Vzal nohy na _____. Na hrubý pytel hrubá _____.

Obrázek 40

12) a) Vysvětlete význam rčení. b) Vypište zájmena a určete jejich druh.

Kdo nic nedělá, nic nepokazí. Co je moje, to je tvoje. Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.

Obrázek 41

Opakování

Pracovní sešit
díl 2., strana 23.

1* **Nový soused**

V pondělí ráno přišel Pěťa s novinou: „V neděli se do sousedního domku nastěhovali nějací noví. Mají kluka. Viděl jsem ho pobíhat po zahradě. Ale bude to asi pěkný náfuca. Volal jsem na něj přes plot, ale on se ani neotočil.“

V úterý přišel první hodinu se Sněhurkou do třídy drobný světlolvasý hoch s velkýma modrýma očima.

„To je on!“ rozkládal důležitě Pěťa rukama na všechny strany, divže nepřevrátil lavici.

„To je ten nový, ten náfuca.“

„To je Lukáš,“ představila hoča Sněhurka. „Zkusí chodit do naší třídy. Lukáš neslyší. Buďte mu nápomocní a přijměte ho mezi sebe.“

Pěťa vytřeštil oči a pak je rychle sklopil. Byl rudý jako rak a uši mu jen hořely. Sněhurka se rozhlédla po třídě a vedla Lukáše přímo k Pěťově lavici.

„To je Pěťa, Lukáši. Jistě si budete dobře rozumět. Pěťa je dobrý kamarád,“ řekla a podivně při tom šermovala rukama.


2 Pracujte s úvodním textem.

- V červeně podtržené části určete slovní druhy.
- Zdůvodněte žlutě podložené pravopisné jevy.
- V prvních čtyřech větách najděte podmět a přísudek. Jaký je podmět? Jaký je přísudek?
- Najděte slova stejného významu ke slovu chlapec.
- K modře podloženým slovům říkejte slova opačného významu.
- Vysvětlete význam zeleně podtržených vět a řekněte je vlastními slovy.

Obrázek 42

SLOH – POPIS ZVÍŘETE


1. Za pomoci obrázku popište, jak vypadá liška. Uveďte také, kde žije a čím se živí. Napište si jednoduchou osnovu. Můžete pracovat ve dvojicích.



2. a) Doplňte přirovnání. Využijte slova z nabídky.
Je chytrý jako _____. Mám hlad jako _____.
Má zrak ostrý jako _____. Bručíš jako _____.

Nabídka: *rys, vlk, medvěd, liška.*


b) Vyberte společně 10 slov, která se vztahují ke slovu *les*. Napište je na tabuli. Každý sám přepište slova do sešitu v abecedním pořadí.



str. 12–15

Obrázek 43

3. a) Řekněte, jaké písmeno napíšete v neúplných slovech.
Není všechno zlato, co se třp_tí.
Roznesli jsme je na kop_tech.
Nekupuj zajíce v p_tli.




b) Uvedená přísloví a rčení zkuste vysvětlit.

Obrázek 44

3. Přečtěte si jarní lidové pranostiky. Dokážete je vysvětlit?

Březen, za kamna vlezem.
O svatém Tomáši bředne sníh na kaši.
Na svatého Řehoře čáp letí přes moře, líný sedlák, který neoře.




84

Obrázek 45

1. Opravte přísloví, vyznačená slova nahraďte vhodnými slovy souznačnými.

Jak se do lesa *křičí*, tak se z lesa ozývá.
Kdo jinému *díru* kopá, sám do ní padá.
Lež má krátké *končetiny*, daleko neuteče.



Obrázek 46

30. a) Řekněte, jaké písmeno doplníte v neúplných slovech.

Má jaz_k ostr_ jako bř_tva.

Má mlsn_ jaz_ček. Co na srdc_, to na jaz_ku.

b) Uvedené přirovnání a lidová rčení zkuste vysvětlit.

Obrázek 47

2. a) Složte části přísloví. Doplňte neúplná slova a přísloví ve správném znění napište.

Le_ má krátké nohy,	tolikrát jsi člov_kem.
Co se v mládí naučíš,	že b_ch hřeb_ky pol_kal.
Je tma,	ve stáří jako kd_ž najdeš.
Mám hla_,	ale j_stě.
Čí chleba jíš,	jako v pytl_.
Kolik jazyků znáš,	daleko neuteče.
Boží ml_ny melou pomalu,	toho p_seň zp_vej.



b) Vyberte si přísloví, které se vám líbí, a vysvětlete je.

c) U vyznačených podstatných jmen určete rod, číslo, pád a vzor.

d) Časujte sloveso být ve všech časech.

SLOH OBOHACENÍ TEXTU

Lucinka a čaroděj ráno zaspali. Spali oba, jako když je do vody hodí, a tak přeslechli budík. Navíc bylo venku psí počasí, všichni čerti se ženili a padaly sněhové vločky jako trakaře. Utíkali jako o závod, ale přesto jim autobus ujel. Je to tak, jak říká maminka: „Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí.“




Naštěstí je Lucinka chytrá jako liška. Zavolala tatínkovi, který pro ně rychle přijel autem na zastávku, naložil je a uháněli do školy, jako když jim za patami hoří. Přišli opravdu za pět minut dvanáct. Jen si sedli do lavice, přišla paní učitelka. Lucinka z toho měla celý den husí kůži. Naštěstí si nikdo nevšiml, že je Lucka v obličejí rudá jako rak.

Hodina se vlekla šnečím tempem, ale Lucinka už dávno ví, že bez práce nejsou koláče a komu se nelení, tomu se zelení, a tak poctivě plnila všechny úkoly. Čaroděj se divil, ale Lucinka mu vysvětlila, že co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš.

1. Najděte v textu všechna přirovnání.

2. Najděte v textu všechna přísloví a lidová rčení a vysvětlete si, co znamenají.

 3. Vyučující zadá dvojicím žáků střídavě jeden ze tří odstavců textu. Úkolem dvojice je přepsat odstavec bez přirovnání, lidových rčení a přísloví. Výsledky své práce si vzájemně porovnejte.

4. Následující přirovnání se nám pomíchala. Dokážete je opravit?

Mám hlad jako dudek.

Je přesný jako straka.

Je mlsný jako hodinky.


Spí jako slavík.


Zpívá jako kocour.

Krade jako slon.

Má paměť jako vlk.



 5. Rozdělte se do dvojic. Vyberte si jedno přísloví a zkuste vymyslet krátký příběh, ve kterém ho použijete v jeho významu. Přečtěte ho ostatním.

 6. Má někdo z vaší rodiny nebo z vašeho okolí svoje oblíbené přísloví, které opakovaně používá? V jaké situaci ho používá? Vysvětlete.

Obrázek 49

3. a) Vyhledejte podstatná jména skloňovaná podle vzoru *moře*.

Co na srdci, to na jazyku.

Únor bílý – pole sílí.

Oko – do duše okno.

Teplé září – ovoci a vínu se daří.

b) Vyhledejte ostatní podstatná jména. Určete u nich rod a vzor.

c) Uvedená lidová rčení a pranostiky vysvětlete.

Obrázek 50

5. a) Do přísloví a lidových rčení doplňte správné číslovky.

Kdo šetří, má za _____. Má _____ ruce levé.

Kdo rychle dává, _____ dává. Jeden za osmnáct, druhý bez _____ za dvacet.

b) Vysvětlete význam uvedených vět.

Obrázek 51

9. Víte, co to znamená?

Trefil hřeb-k na hlavičku.

Narostl mu hřeb-nek.

Chlub-l se cizím peřím.

Dostal se mu na kob-lku.

Zab-l dvě mouchy jednou ranou.

a) Pokuste se společně význam těchto vět vysvětlit.

b) Které přísloví je znázorněno na obrázku?



Obrázek 52

5. K větám z prvního odstavce přiřadte jejich správné vysvětlení z druhého odstavce. Podaří se vám to ve všech případech?

Co na srdci, to na jazyku.

Dej si pozor na jazyk.

Drží jazyk za zuby.

Mám to na jazyku.

Mluvil, co mu slina přinesla na jazyk.

Rozmysli si, co říkáš.

Říkal, co ho právě napadlo.

Je upřímný, říká to, co si myslí.

Mlčí.

Mám to na mysli, ale nemohu to vyjádřit.

Obrázek 53

14. a) Vysvětlete, co znamenají tato přísloví.

Není růže bez trní.

Trpělivost přináší růže.

Nikdo nemá na růžích ustláno.

b) Určete, v kterém pádě a čísle jsou tvary slova růže.

Obrázek 54

11. Vysvětlete význam těchto větných celků. Při vysvětlení užitě příslovce.

Vzor: Utíká jako jelen. – Utíká rychle.

Zpívá jako slavík.

Jde co noha nohu mine.

Píše jako kocour.

Počítá, jako když bičem mrská.

Je štíhlá jako proutek.

Než bys do pěti napočítal, byli zpátky.

Obrázek 55

5. Vysvětlete význam těchto vět:

Je věrný jako pes.

Mám hlad jako pes.

Je opuštěný jako pes.

Tam chcíp pes.

Ani pes po něm neštěkne.

Starého psa novým kouskům nenaučíš.

Snáší se spolu jako pes s kočkou.

Je tam počasí, že by psa nevyhnal.

Dělá psí kusy.

Přišel jako zpráskaný pes.

Jde mu to jako psovi pastva.

Bylo jich tam jako psů.

Každý pes jiná ves.

Hodil mi to jako psovi.

Jedná se mnou jako se psem.

Je toho jako psovi na ocásek.

Obrázek 56

2. Doplňujte do přísloví vhodná slovesa a určte jejich osobu, číslo, způsob a čas.

Pokud tato přísloví neznáte, vybírejte slovesa z nabídky.

S poctivostí nejdál — .

— dne před večerem.

Trpělivost — růže.

Kdo —, ten —.

Tichá voda břehy — .

Ranní ptáče dál — .

Pes, který —, — .

Kdo dřív —, ten dřív — .

Jak si kdo —, tak si i — .

Žádný učený z nebe — .

Rychle —, rychle — .

Moudřejší — .

Čas všechny rány — .

V nouzi — přítele.

Nabídka:

ustoupí, mele, nabyl, pozbyl, dojdeš, přijde, mele, doskáče, přináší, nechval, šteká, nekouše, nespádl, ustele, lehne, poznáš, zhojí, si počká, se dočká

Příloha 4 - Pilotní dotazník

Milé zákyně, milí žáci,

jmenuji se Lucie Zemánková a připravila jsem si pro vás krátký dotazník. Výsledky toho pilotního dotazníku budou sloužit k vypracování mé Diplomové práce „Frazeologie v řeči žáků 1. stupně ZŠ“. Dotazník je anonymní, nepodepisujte ho.

Vášim úkolem je doplnit pravé strany přirovnání. Co je to přirovnání? Přirovnání je pojmenování na základě podobnosti či srovnání. Je ustálené, to znamená, že bychom jej neměli měnit. Mnohá přirovnání často používají nadsázku. Jistě jste se s nimi již setkali.

Děkuji za spolupráci.

Jsem dívka/chlapec, chodím do _____ třídy.

Černý jako _____

Bílý jako _____

Krásný/hezký jako _____

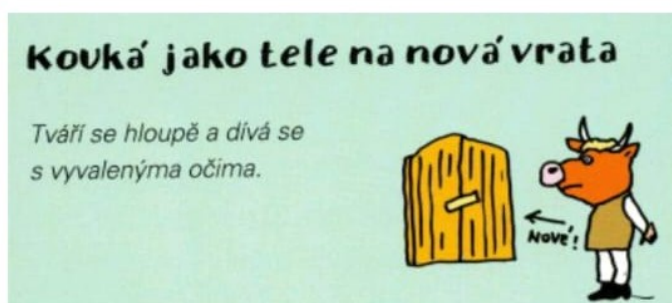
Chytrý jako _____

Pilný jako _____

Zpívá jako _____

Těžký jako _____

Lže jako když _____



Obrázek je z knihy *Kdo jinému jámu kopá* od Anny Novotné.

Příloha 5 – Žákovská řešení pilotních dotazníků

Jsem č dívka/chlapec, chodím do 4. A třídy.

Černý jako čert

Bílý jako anděl

Krásný/hezký jako princezna

Chytrý jako houmař

Pilný jako včela

Zpívá jako slavík

Těžký jako slon

Lže jako když pisáče

Jsem d dívka/chlapec, chodím do 5. A třídy.

Černý jako telefon

Bílý jako mrak

Krásný/hezký jako mamka

Chytrý jako paní učitelka

Pilný jako žák

Zpívá jako sláček

Těžký jako hamer

Lže jako když řične

Jsem dívka/č chlapec, chodím do 4 třídy.

Černý jako VRÁNA

Bílý jako ZED

Krásný/hezký jako MODELKA

Chytrý jako EINSTEIN

Pilný jako VČELA

Zpívá jako ZPEVÁK

Těžký jako SUMISTA

Lže jako když TISKNE

Příloha 6 – Dotazník č. 1

Milé zákyně, milí žáci,

jmenuji se Lucie Zemánková a připravila jsem si pro vás krátký dotazník. Výsledky toho dotazníku budou sloužit k vypracování mé Diplomové práce „Frazeologie v řeči žáků 1. stupně ZŠ“. Dotazník je anonymní, nepodepisujte ho.

Vaším úkolem je doplnit pravé strany přirovnání. Co je to přirovnání? Přirovnání je pojmenování na základě podobnosti či srovnání. Je ustálené, to znamená, že bychom jej neměli měnit. Mnohá přirovnání často používají nadsázku. Jistě jste se s nimi již setkali.

Děkuji za spolupráci.

Jsem dívka/chlapec, chodím do _____ třídy.

Černý jako _____

Bílý jako _____

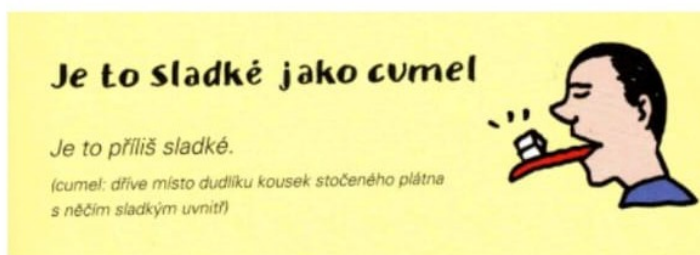
Rudý/červený jako _____

Modrý jako _____

Žlutý jako _____

Zelený jako _____

Šedý jako _____



Obrázek je z knihy *Kdo se směje naposled* od Anny Novotné.

Příloha 7 – Ukázka žákovských řešení dotazníku č. 1

Jsem dívka / chlapec, chodím do 5. třídy.

Černý jako tma

Bílý jako stěna

Rudý/červený jako Flpa

Modrý jako obloha

Žlutý jako ~~slunce~~ slunce

Zelený jako tráva

Šedý jako skála

Jsem dívka / chlapec, chodím do 5. třídy.

Černý jako uhlí

Bílý jako sníh

Rudý/červený jako krev, rak

Modrý jako nebe

Žlutý jako citron, banán

Zelený jako ~~tráva~~ tráva

Šedý jako popel

Jsem dívka / chlapec, chodím do 4.A. třídy.

Černý jako uhlí

Bílý jako mlha

Rudý/červený jako červenky

Modrý jako nebe

Žlutý jako slunce

Zelený jako tráva

Šedý jako beton

Příloha 8 – Dotazník č. 2

Milé zákyně, milí žáci,

připravila jsem si pro vás druhý krátký dotazník. Výsledky toho dotazníku budou sloužit k vypracování mé Diplomové práce „Frazeologie v řeči žáků 1. stupně ZŠ“. Dotazník je anonymní, nepodepisujte ho.

Vaším úkolem je doplnit pravé strany přirovnání. Tentokrát nebudete mít na levé straně zadané barvy. Budete hledat přirovnání, která popíší, jak je něco velké, lehké, těžké, sladké či naopak kyselé.

Děkuji za spolupráci a ať vám jde práce od ruky.

Lucie Zemánková

Jsem dívka/chlapec, chodím do _____ třídy.

Velký jako _____

Lehký jako _____

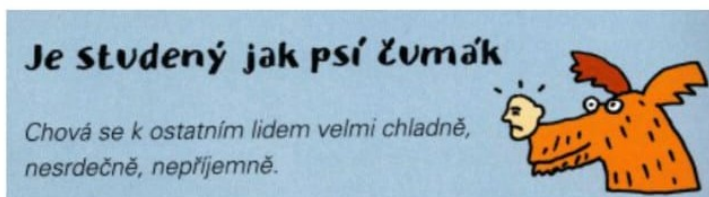
Těžký jako _____

Špinavý jako _____

Čistý jako _____

Sladký jako _____

Kyselý jako _____



Obrázek je z knihy *Kdo jinému jámu kopá* od Anny Novotné.

Příloha 9 – Ukázka žákovských řešení dotazníku č. 2

Jsem dívka / chlapec, chodím do 4. třídy.

Velký jako slon

Lehký jako píruho

Těžký jako hámoř

Špinavý jako prase

Čistý jako voda

Sladký jako med

Kyselý jako limetka

Jsem dívka / chlapec , chodím do 4 třídy.

Velký jako MRÁKO DRAP

Lehký jako PÍRKO

Těžký jako SUMISTA

Špinavý jako BLATO

Čistý jako VZDUCH

Sladký jako MED

Kyselý jako CITRÓN

Jsem ~~dívka~~ / ~~chlapec~~ , chodím do 5. třídy.

Velký jako KRÁVA

Lehký jako PÍRKO

Těžký jako KRÁVA

Špinavý jako PRASE

Čistý jako ~~VZDUCH~~ MÝVAL

Sladký jako MED

Kyselý jako CITRON

Příloha 10 – Dotazník č. 3

Milé zákyně, milí žáci,

jmenuji se Lucie Zemánková a připravila jsem si pro vás třetí krátký dotazník. Výsledky toho dotazníku budou také sloužit k vypracování mé Diplomové práce „Frazeologie v řeči žáků 1. stupně ZŠ“. Dotazník je anonymní, nepodepisujte ho.

Vaším úkolem je opět doplnit pravé strany přirovnání. Tentokrát jsou na levé straně slovesa. Budete hledat přirovnání, která popíší, jak kdo řve, lže, zpívá nebo roste.

Děkuji za spolupráci při vyplňování dotazníků.

Lucie Zemánková

Jsem dívka/chlapec, chodím do _____ třídy.

Řve jako _____

Zpívá jako _____

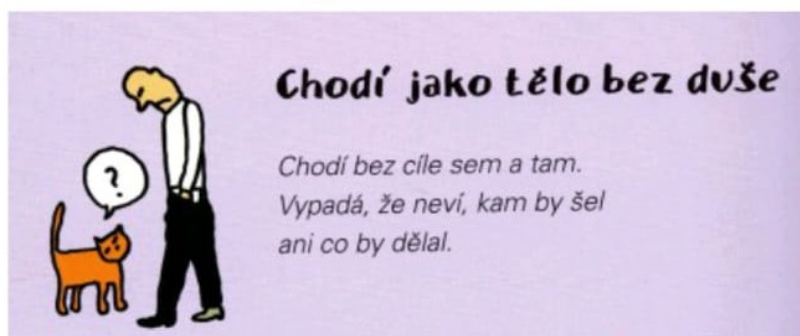
Pije jako _____

Třese se jako _____

Lže jako _____

Roste jako _____

Tváří se jako _____



Obrázek je z knihy *Kdo jinému jámu kopá* od Anny Novotné.

Příloha 11 – Ukázka žákovských řešení dotazníku č. 3

Jsem dívka/chlapec, chodím do 5. třídy.

Řve jako debil

Zpívá jako Karel Gott

Pije jako alkoholik

Tře se jako špek

Lže jako politik

Roste jako houbi

Tváří se jako čert

Jsem dívka/chlapec, chodím do 4.A třídy.

Řve jako lev

Zpívá jako slavík

Pije jako duha

Tře se jako osika

Lže jako čert

Roste jako z vody

Tváří se jako prase

Jsem dívka/chlapec, chodím do 5. třídy.

Řve jako debil

Zpívá jako Karel Gott

Pije jako alkoholik

Tře se jako špek

Lže jako politik

Roste jako houbi

Tváří se jako čert